

Streszczenie: Polityka na ambonie. Ruch „księży patriotów” w województwie gdańskim w latach 1950-1956

Podporządkowany komunistycznym władzom, aparatowi bezpieczeństwa i administracji wyznaniowej ruch „księży patriotów” zrzeszał duchownych, którzy wypełniali ideologiczno-polityczną linię partii. Realizowane przez „księży patriotów” cele miały charakter doraźny i dalekosiężny. Do tych pierwszych zaliczyć należy ideologiczne i polityczne wsparcie przez „księży patriotów” inicjatyw realizowanych przez władze państwowe m.in. plan 6-letni, wybory do rad narodowych, likwidacja „stanu tymczasowości” na ziemiach zachodnich i północnych, akcje pokojowe, działania wymierzone w prymasa Wyszyńskiego i episkopat Polski. Dalekosiężnym i jednocześnie fundamentalnym celem „księży patriotów” pozostawało rozbitcie wewnętrzne Kościoła w skali ogólnopolskiej, w tym także w poszczególnych regionach, utrwalenie podziałów wśród duchowieństwa, bezpośredni wpływ na politykę kurii i seminariów duchownych, wyłonienie z środowiska „księży patriotów” rządców diecezji i ważnych urzędników kurialnych.